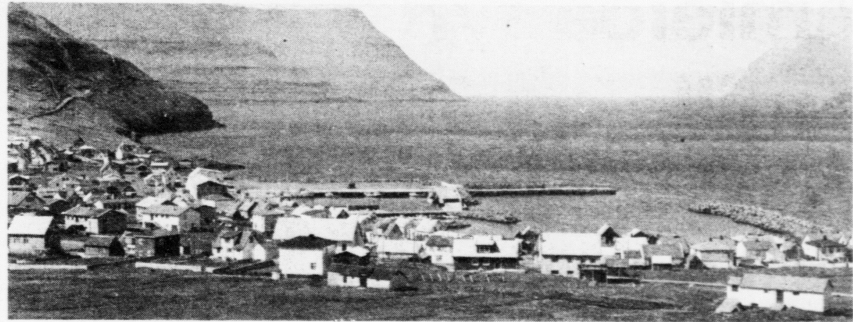

Høvdu fingið loyvi at byggja eitt taravirki í Leirvík — men nú noktar bygðaráðið

Royndir nú at finna eitt annað pláss at leggja virkið á

Fýra føroyingar og ein dani hava í gott háltannað ár arbeitt við eini ætlan at byggja eitt taravirki í Føroyum. Nú teir standa við einum heilt lidnum projekti, ið nógur peningur og orka er lögð í, er vandi fyri, at alt dettur niðurfyri.

Orsøkin er tann, at bygðaráðið í Leirvík hevur broytt støðu í málinum. Fyri hálvum ári síðani varð játtan givin at leggja virkið har í bygdini. Nú sigur bygðaráðið blankt nei til eitt tilíkt virki við teirri grundgeving, at tað dálkar náttúruna

Leirvíkin. Her var ætlanin, at fyrsta taravirkið í Føroyum skuldi liggja. Nú ber bygðaráðið ótta fyri, at eitt taravirki fer at dálka náttúruna

— Eg nokti at trúgva tí, at vit ikki kunnu fáa eitt hóskandi pláss at leggja taravirkið á, sigur Torkil Lindberg, ið er ein av teimum, sum arbeidir við ætlanini. Torkil er í hesum døgum í Føroyum saman við Johan og Eivind Niclassen, ið eisini eru við í projektinum.

— Tað sær út til, at onkur hevur áhuga at forða okkum í at fullgiggja ætlanina at byggja taravirkið, sigur Torkil Lindberg. — Vit vilja tí greiða fólk frá sannleikanum um taravirkið, tí tað, sum er skrivað í bløðunum um hetta virkið, eru illgitingar og ósannindi.

Bygðaráðið játtaði

Sosialurin hitti Torkil Lindberg, og prátaði vit við hann um gongdina í málinum. Hann greiðir frá, at teir tann 10.8. 1977 sendu bygðaráðnum í Leirvík bræv við umsókn um loyvi at leggja eitt taravirki har í bygdini. Hetta varð væl móttikið, og bygðaráðið játtaði eitt óki norðan fyri havnina at leggja virkið á. Í sambandi við at eitt tilíkt virki hevur brúk fyri nógvum vatni, varð svarað, at her vóru helst eingir trupulleikar.

Arbeitt hevur síðani verið við projektinum. Royndir eru gjørðar fyri

at finna fram til tær best egnuðu maskinurnar. Talan er í hesum fori um kostnaðarmiklar og avanseraðar maskinur. Tær verða framleiddar í Danmark, og leveringstíðin er rættiliga long.

Noktar og vilja ikki tosa meira um málið

Nú hendur tað, at táverandi bygðaráðsformaður, Brynjálvar Jacobsen fer frá, at Klæmint Eliassen tekur við sum nýggjur formaður. Og júst sum ar-

beitt verður víðari við projektinum, kemur bræv frá bygðaráðnum í Leirvík. Sagt verður, at kommunan nú hevur aðrar ætlanir við økinum norðan fyri havnina. Víðari verður sagt, at eitt tilíkt virki fer at steðga øllum framburði í bygdini og bygðaráðið visir til eina kanning, sum Heilsufroðisliga Starvsstovan í Havn hevur gjørt í sambandi við dálking frá einum taravirki. Bygðaráðið sigur at enda, at teir vilja ikki tosa meira um málið.

Dálkar ikki

Hetta er so stóðan í dag, nú alt projektið annars er heilt liðugt. Torkil Lindberg sigur, at tað, sum sipað verður til í brævinum um kanning hjá Heilsufroðisligu Starvsstovuni, er ikki beint.

— Einhver føroyingur veit, at tað at arbeiða við tara er ikki dálkandi, og eitt tilíkt virki fer ikki at vera til bága fyri Leirvíksbygd, tvørturímóti, sigur hann.

Í fjør kannaði Heilsufroðisliga Starvsstovan málið fyri Búskaparáðið og kom fram til tað úrslit, at verður rætt atborið, er dálkingarvandin lítill og eingin. Í kanningini kemur Heilsufroðisliga Starvsstovan m.a. fram til ta niðurstøðu: at verður ráveran goymd innandura á sjálvum virkinum, eru møguleikarnir fyri ringum royki minimalir.

at verður burtrenslið frá virkinum leitt nóg langt út í streymasjógv,

skuldi lítill møguleiki verið fyri ringum royki.

Starvsstovan visir eisini á, at ringur roykur frá alginatvirkinum, so sum vit kenna tað frá fiskamjølsvirkjum, er so gott sum óhugsandi. Heilt uttan royk verður virkið tó ikki. Tá ættin liggur inn imóti, er hugsandi, at hús, sum liggja innan fyri ein radius upp á 100 til 200 metrar, merkja eitt sindur av royki. Óhugsandi er tað, at tað verður nakað av serligum ringum royki frá virkinum, um rætt verður farið fram.

Ongar klagar um virkið

Eisini hevur Starvsstovan sett seg í samband við býardjórælæknin í Hauge-sund. Hann sigur, at ringur roykur frá taravirkinum har í býnum er ikki nakað teir hugsa um, og í hansara tíð (2 ár) høvdu ongur klagar verið um virkið. Aftaná at hava verið runt í grannalagnum segði hann, at fólk, sum búðu einar 100–200 metrar metrar, kunnu merkja eitt sindur av royki, um ættin bar at húsum teirra. Hann nevnr eisini, at ringur tari var ofta orsök, og at tarabrunnin stóð uttanfyri virkið.

Liggja har, sum streymasjógvur er

Síðst í frágreiðingini setur Heilsufroðisliga Starvsstovan upp 6 krøv fyri einum tilíktum virki. M.a. verður sagt, at tað er av

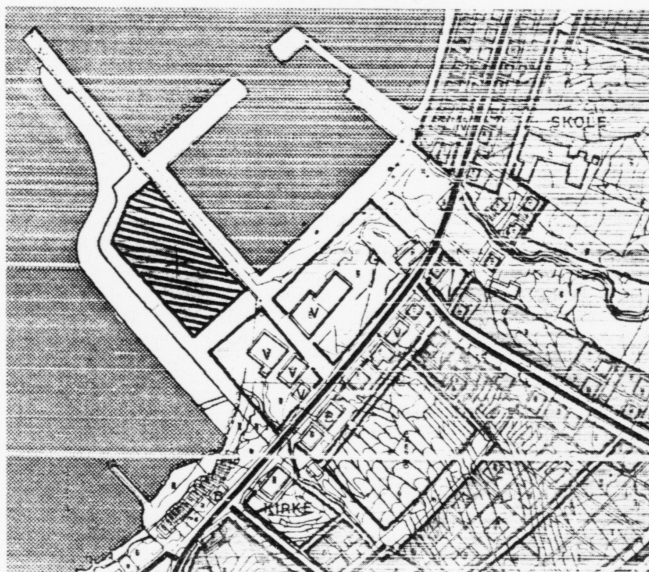
týðningi, at virkið liggur har, sum streymasjógvur er, (Leirvík, Skálavík o.s. fr.) og ikki á deyðavatni, sum t.d. í Sundalagnum.

Torkil Lindberg sigur til hetta, at tað m.a. er av hesi orsök, at teir vilja hava virkið at liggja í Leirvík. — Tey evni, sum vit skulu arbeiða við, sigur Torkil Lindberg, eru organisk evni og tey verða øll niðurbrotin. Tað er tí heilt burtur úr vón og viti, at menn nú siga, at tari dálkar ella er vandamikil fyri umhvørvið. Tararestirnar kunnu nýtast sum fóður. Um reinføri á virkinum sigur hann, at allar maskinurnar eru úr rustfrium stáli, og tað er ein treyt fyri at framleiða eina góða vøru, at tað er reint allastaðni.

Dálking frá tannlæknum

Tá tosað verður um dálking, so heldur hann, at t.d. tannlæknastovur, ið liggja inni í einum lokaðum firði, eru ein stóur dálkingarvandin, sum alt ov fá geva sær far um. Tær leiða nóg evni út í sjógvin sum t.d. tungmetallir sum kviksilur, ið ikki niðurbrotast í náttúruni, men verða upptikin í føðiketuni. Seðurin fær hetta í seg, og vit eta henda fiskin. Hetta er dálking, sigur Torkil Lindberg.

Nú Leirvíkar bygðaráð hevur sagt nei at leggja taravirkið har, verður le

Havnalagði í Leirvík. Á stóra økinum norðanfyri havnina var ætlanin at byggja taravirkið